

КРАТЪК АНАЛИЗ ЗА ПАЗАРА НА ТРУДА ПРЕЗ 2024 Г.

Растежът на заетите се очаква да бъде 0.5% през 2025 г., като водещ сектор за увеличаване на броя на работните места ще бъде този на услугите. Коефициентът на безработица ще намалява и се прогнозира да достигне 4.1%. През 2025 г. се очаква българската икономика да достигне реален растеж около 3%. Очакванията са ръстът на заетостта да се запази на почти същото равнище, в сравнение с 2024 г. Водещ сектор за увеличаване на броя на работните места се очаква да бъде секторът на услугите. Във връзка с известното „съживяване“ на европейската икономика се очаква преустановяване на спада на работни места в сектор „Промисленост“, което също ще окаже положително влияние върху нарастването на заетостта. Поради ниското равнище на безработица в страната се очаква в ръста на броя на заетите лица да бъдат включени основно лица извън работната сила, а в по-малка степен безработни лица. Очакванията са коефициентът на безработица да регистрира незначително намаление от 0.1 п.п. и да достигне до 4.1%.¹

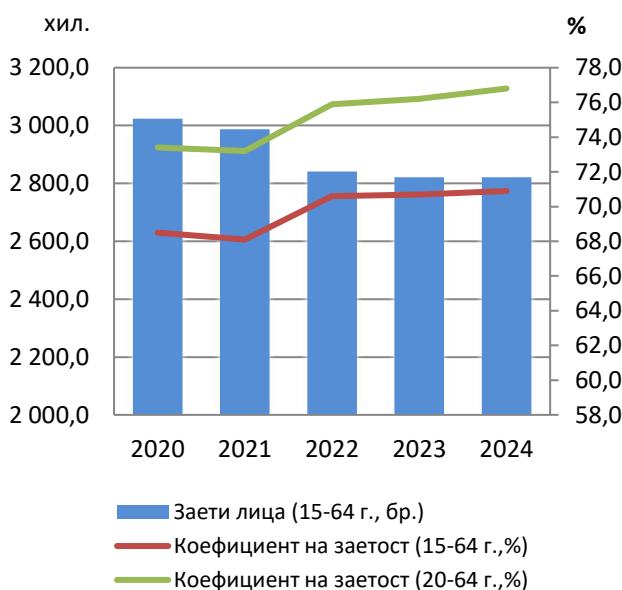
Заетост

През 2024 г. **заетите** на възраст 15 и повече навършени години, **по данни на Националния статистически институт (НСИ)**, са **2 932.9 хил.** и се увеличават с хиляда лица на годишна база спрямо 2023 г.

Коефициентът на заетост за населението на възраст 15-64 г. е **70.9%**, с 0.2 процентни пункта (п.п.) повече спрямо предходната година.

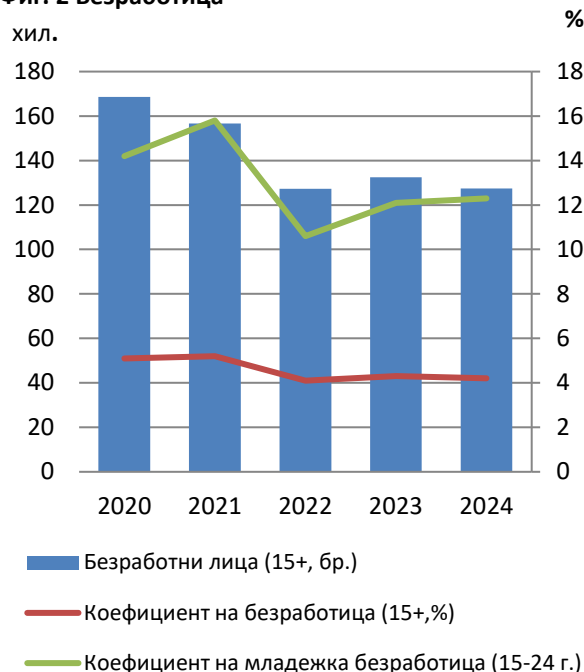
Коефициентът на заетост за възрастовата група 20-64 г. е **76.8%**, и е с 0.6 п.п. по-висок спрямо 2023 г. Сред икономическите дейности с най-голям брой заети на възраст 15 и повече навършени години през 2024 г. са: „Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети“ (508.7 хил.), „Преработваща промишленост“ (503.3 хил.), „Строителство“ (236.4 хил.), „Държавно управление“ (219 хил.), „Транспорт, складиране и пощи“ (197.8 хил.), „Хуманно здравеопазване и социална работа“ (182.6 хил.) и „Образование“ (181.5 хил.).

Фиг. 1 Заетост

¹ Есенна макроикономическа прогноза 2024 г., Министерство на финансите

Фиг. 2 Безработица

Безработица

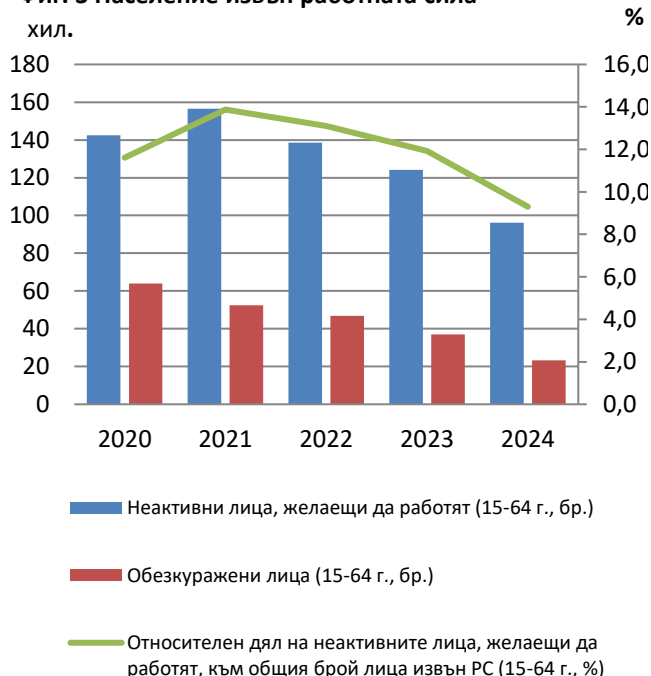
През 2024 г. броят на **безработните** е **127.4** хил. лица, с 5 хил. по-малко спрямо предходната година.

Коефициентът на безработица намалява с 0.1 п.п. през разглеждания период и достига до **4.2%**.

Броят на **безработните младежи** (15-24 г.) намалява с 0.4 хил. и достига 14.5 хил. през 2024 г. Броят на безработните младежи във възрастовата група 15-29 г. е **25.7** хил. и намалява на годишна база с 1.7 хил. Коефициентът на младежка безработица (15-24 г.) се установява на 12.3% през 2024 г., а коефициентът на безработица за възрастовата група 15-29 г. е 7.7%.

През разглеждания период коефициентът на продължителна безработица намалява с 0.2 п.п. и достига до 2.1%, а броят на продължително безработните лица отбелязва намаление от 3.6 хил. и достига 65.7 хил. или 51.6% от всички безработни.

Фиг. 3 Население извън работната сила

Лица извън работната сила

Неактивните лица, желаещи да работят, на възраст 15-64 г., са 96.1 хил., като намаляват с 28.1 хил. спрямо 2023 г.

През разглеждания период **обезкуражените лица** на възраст 15-64 г. са 23.2 хил. и отбелязват намаление от 13.8 хил. в сравнение с предходната година.

Относителният дял на неактивните лица на възраст 15-64 г., желаещи да работят, към общия брой лица извън работната сила (15-64 г.) е 9.3% през 2024 г. и в сравнение с предходната година стойността на показателя намалява с 2.6 п.п.

Фиг. 4 Регистрирана безработица

Регистрирана безработица

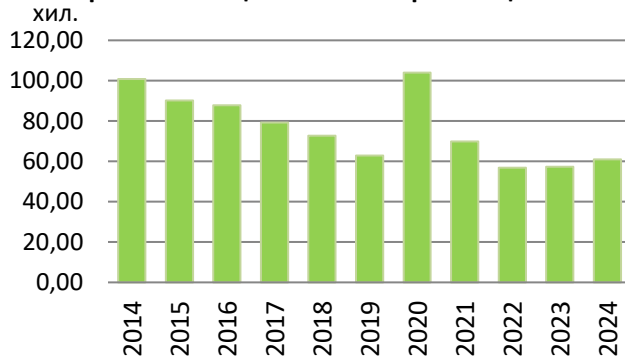
По данни на **Агенцията по заетостта (АЗ)** през 2024 г. регистрираните в бюрата по труда безработни лица отбелязват увеличение на годишна база като средният брой през 2024 г. е 154 604. В сравнение с 2023 г. той се увеличава с 3 108 лица.

Средногодишното равнище на регистрирана безработица се увеличава с 0.2 п.п. спрямо 2023 г. и достига до 5.5% през 2024 г.

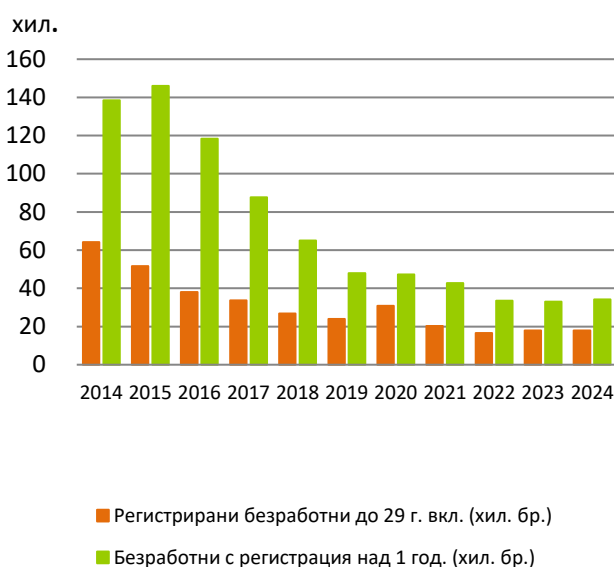
В 11 области равнището на регистрирана безработица на годишна база е по-ниско от общото за страната, като най-ниско е в областите: София-град (1.7%), Варна (3.3%), Габрово (4.1%), Перник (4.2%), Стара Загора (4.3%) и Бургас (4.4%), а най-високо в областите: Видин (14.7%), Монтана (12%), Силистра (11.2%), Шумен (10.6%) и Благоевград и Враца (10.4%).

По данни на **Националния осигурителен институт (НОИ)** през 2024 г. броят на регистрираните **безработни лица с право на парично обезщетение за безработица** е 60 969 лица или 39.4% от всички регистрирани безработни. В сравнение с 2023 г. се наблюдава увеличение от 3 655 лица.

Фиг. 5 Регистрирани безработни лица с право на парично обезщетение за безработица

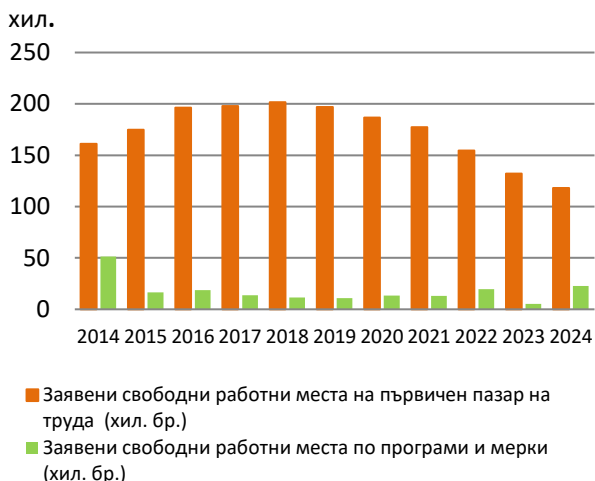
Фиг. 6 Неравнопоставени групи на пазара на труда

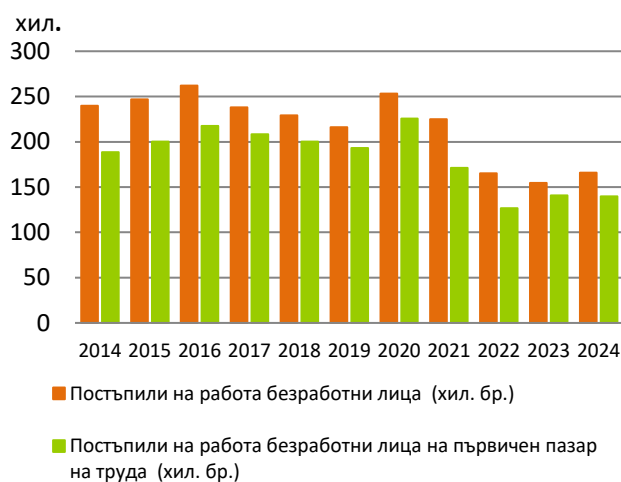
Неравнопоставени групи на пазара на труда

През 2024 г. безработните от всички наблюдавани групи в неравнопоставено положение на пазара на труда отбелязват увеличение на годишна база: младежите до 24 г. (с 10.2% до 8 463 лица); младежи до 29 г. (с 6.4% до 17 841 лица); лица без квалификация (с 2.6% до 87 122 лица); лица с основно и по-ниско образование (с 2.6% до 67 368 лица), безработни с увреждания (с 5.7% до 10 708 лица), продължително безработни лица (с 3.8% до 34 237 лица) и безработни лица над 50-годишна възраст (с 1.1% до 65 319 лица).

Фиг. 7 Заявени свободни работни места в АЗ

Фиг. 8 Постъпили на работа безработни лица

Работни места и постъпили на работа лица

Заявените работни места на първичния пазар на труда през 2024 г. са общо 118 155. Средномесечният брой на заявените свободни работни места на първичния пазар на труда през 2024 г. е 9 846. В края на годината най-голям дял свободни работни места са заявени в секторите: преработваща промишленост (19%), държавно управление (15.2%), образование (13.7%), търговия (10.9%), хотелиерство и ресторантьорство (8.4%) и административни и спомагателни дейности (8.1%).

По данни на АЗ през 2024 г. на работа са постъпили общо 165 997 безработни лица, по-голямата част от които (139 794 лица) на първичния пазар на труда. През 2024 г. със средства от държавния бюджет е субсидирана заетостта на 16 327 лица. През периода в нова заетост са включени 13 022 лица и в обучение – 8 102 лица.

Подробни месечни и годишни анализи се публикуват в рубрика „Статистика и анализи“ на интернет страницата на АЗ (<https://www.az.government.bg/stats/2/>)

ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ПАЗАРА НА ТРУДА

		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021*	2022	2023	2024
Заети по данни на НСИ (Наблюдение на работната сила)																
Население 15 - 64 г.	бр.хил.	5 079,1	5 009,9	4 923,6	4 859,2	4 795,6	4 726,6	4 658,8	4 595,2	4 531,1	4 474,1	4 417,1	4 068,1	4 022,4	3 992,6	3 978,9
Коефициент на икономическа активност 15 - 64 г.	%	66,7	65,9	67,1	68,4	69,0	69,3	68,7	71,3	71,5	73,2	72,2	72,3	73,7	73,9	74,0
Заети лица на 15 и повече навършени години	бр. хил.	3 075,3	2 965,2	2 934,0	2 934,9	2 981,4	3 031,9	3 016,8	3 150,3	3 152,7	3 233,1	3 121,7	2 877,2	2 940,6	2 931,9	2 932,9
Заети лица на 15-64 г.	бр. хил.	3 037,0	2 927,5	2 894,9	2 889,4	2 927,4	2 973,5	2 954,3	3 073,4	3 068,9	3 136,3	3 024,3	2 785,4	2 840,7	2 821,7	2 820,8
Заети младежи на 15-24 г.	бр. хил.	219,1	190,2	178,3	164,5	152,7	143,2	133,4	148,6	130,3	134,6	115,0	90,0	108,0	108,3	102,9
Заети младежи на 15-29 г.	бр. хил.	549,3	502,2	488,6	463,4	464,9	465,9	440,3	464,5	434,0	432,5	381,2	302,3	319,8	315,3	307,6
Коефициент на заетост (15-64 г.)	%	59,8	58,4	58,8	59,5	61,0	62,9	63,4	66,9	67,7	70,1	68,5	68,5	70,6	70,7	70,9
Коефициент на заетост (20-64 г.)	%	64,7	62,9	63,0	63,5	65,1	67,1	67,7	71,3	72,4	75,0	73,4	73,3	75,9	76,2	76,8
Коефициент на младежка заетост (15-24 г.)	%	24,3	22,1	21,9	21,2	20,7	20,3	19,8	22,9	20,7	21,8	18,8	16,5	19,4	18,8	17,3
Коефициент на младежка заетост (15-29 г.)	%	39,4	37,2	37,5	36,7	38,0	39,2	38,3	42,0	40,8	42,1	38,5	35,5	37,8	37,1	35,6
Безработни по данни на НСИ (НРС)																
Безработни лица - общо	бр. хил.	352,3	376,2	410,3	436,3	384,5	305,1	247,2	206,9	173,3	142,8	168,6	156,7	127,3	132,4	127,4
Безработни младежи (15-24 г.)	бр. хил.	61,5	63,5	69,7	65,1	47,6	39,6	27,7	22,1	18,9	13,1	19,1	16,9	12,8	14,9	14,5
Безработни младежи (15-29 г.)	бр. хил.	109,5	118,5	128,5	128,9	100,1	78,4	61,4	51	39,1	31,9	36,7	35,1	27,3	27,4	25,7
Брой продължително безработни (над 1 г.)	бр. хил.	162,7	210,0	226,6	250,3	232,5	187,0	146,1	113,8	101,6	81,0	75,9	77,9	68,8	69,3	65,7
Коефициент на безработица	%	10,3	11,3	12,3	12,9	11,4	9,1	7,6	6,2	5,2	4,2	5,1	5,2	4,1	4,3	4,2
Коефициент на младежка безработица (15-24 г.)	%	21,9	25,0	28,1	28,4	23,8	21,6	17,2	12,9	12,7	8,9	14,2	10,7	10,6	12,1	12,3
Коефициент на младежка безработица (15-29 г.)	%	16,6	19,1	20,8	21,8	17,7	14,4	12,2	9,9	8,3	6,9	8,8	10,4	7,9	8	7,7
Коефициент на продължителна безработица (над 1 г.)	%	4,7	6,3	6,8	7,4	6,9	5,6	4,5	3,4	3,1	2,4	2,3	2,6	2,2	2,3	2,1
Лица извън работната сила по данни на НСИ (НРС)																
Неактивни лица на възраст 15-64 г.	бр. хил.	1 691,8	1 707,6	1 619,7	1 536,5	1 486,9	1 450,6	1 459,2	1 317,7	1 291,4	1 197,7	1 226,7	1 128,5	1 057,0	1 041,2	1 033,3
Неактивни лица на възраст 15-64 г., желаещи да работят	бр. хил.	316,6	324,0	309,7	299,7	274,1	251,7	235,5	184,5	160,9	122,3	138,0	156,6	138,5	124,2	96,1
Обезкуражени лица на възраст 15-64 г.	бр. хил.	220,7	233,5	225,6	206,5	188,7	170,0	163,4	112,2	81,4	61,7	61,7	52,5	46,9	37,0	23,2
		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Безработни по данни на Агенция по заетостта																
Безработни регистрирани в бюрата по труда	бр.	350 944	332 601	364 537	371 380	366 470	330 816	284 707	236 752	202 994	185 266	241 413	181 486	147 804	151 496	154 604
Равнище на регистрирана безработица	%	9,5	10,1	11,1	11,3	11,2	10,1	8,7	7,2	6,2	5,6	7,4	5,5	5,2	5,3	5,5
Регистрирани безработни младежи до 24 г.	бр.	30 168	29 797	35 839	35 286	28 745	21 578	14 736	12 920	10 023	9 231	12 504	8 343	7 050	7 683	8 463
Регистрирани безработни младежи до 29 г.	бр.	63 500	63 690	74 779	74 720	64 122	51 680	37 998	33 600	26 785	23 998	30 854	20 230	16 540	16 772	17 841
Безработни лица с регистрация в бюрата по труда над 1 г.	бр.	110 848	118 135	118 832	122 738	138 473	146 010	118 278	87 706	65 074	47 871	47 263	42 745	35 525	32 976	34 237
		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Безработни по данни на НОИ																
Регистрирани безработни лица с право на парично обезщетение за безработица	бр.	136 755	106 580	117 688	116 525	100 806	90 192	87 837	79 207	72 743	62 921	104 029	69 885	56 911	57 314	60 969
		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Безработица по данни на Евростат **																
Равнище на безработица средно за ЕС-28 (ЕС-27 от 2020 г.)	%	9,6	9,7	10,5	10,9	10,2	9,4	8,6	7,6	6,8	6,3	7,1	7,0	6,2	6,1	5,9
Равнище на безработица за България	%	10,2	11,3	12,3	13,0	11,4	9,2	7,6	6,2	5,2	4,2	5,1	5,3	4,2	4,3	4,2
Равнище на младежка безработица (15-24г.) средно за ЕС-28 (ЕС-27 от 2020г.)	%	21,4	21,8	23,3	23,8	22,2	20,4	18,7	16,8	15,2	14,4	16,8	16,6	14,5	14,5	14,9
Равнище на младежка безработица (15-24г.) за България	%	21,9	25,0	28,1	28,4	23,8	21,6	17,2	12,9	12,7	8,9	14,2	15,8	10,6	12,1	12,3

* От началото на 2021 г. наблюдението на работната сила се провежда в съответствие с искванията на Регламент (ЕС) 2019/1700, което налага промени в методологията на наблюдението, поради което резултатите от НРС не са напълно съпоставими с тези за предишни периоди. Данните за I тримесечие 2022 и I тримесечие 2023 са ревизирани на база резултатите от Преброяване 2021.

** Данните са сезонно изгладени